

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Nadzór pedagogiczny Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty w roku szkolnym 2014/2015

Bydgoszcz, 24 sierpnia 2015 r.

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Źródła

ewaluacja
zewnętrzna

- Wyniki i wnioski z przeprowadzonych ewaluacji zewnętrznych

kontrole

- Wyniki i wnioski z kontroli planowych, doraźnych, skarg oraz monitorowania

analizy

- Wnioski z analiz wyników sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych

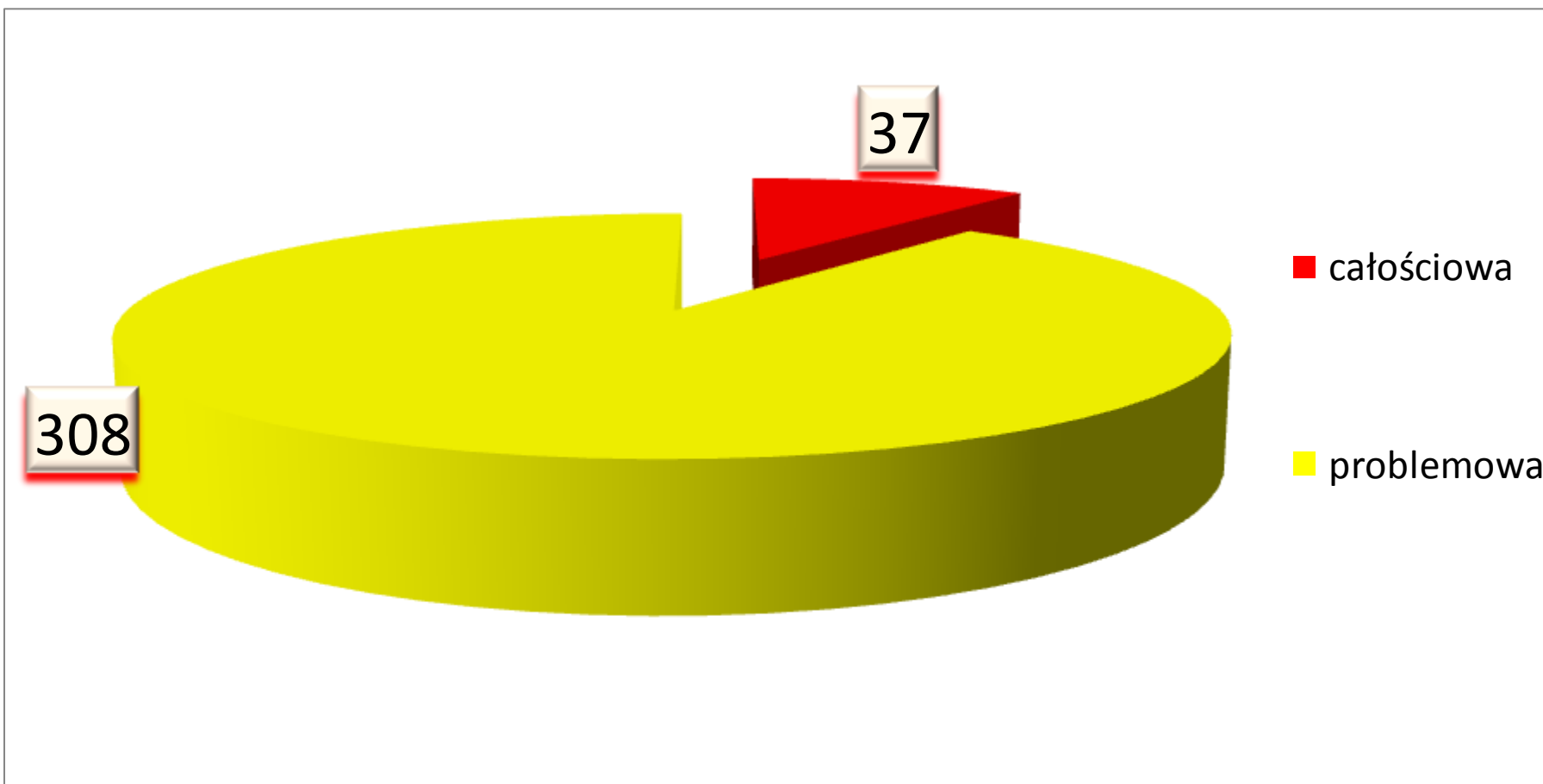
KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Ewaluacja zewnętrzna

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

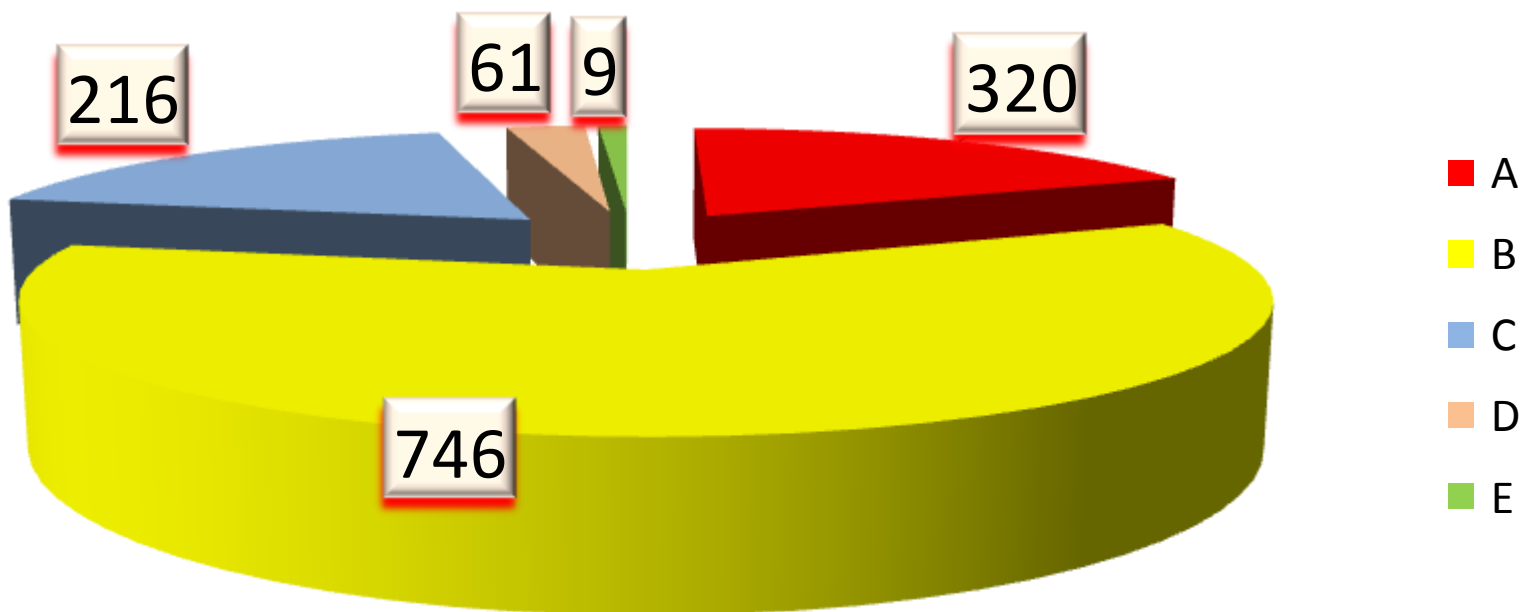
Ewaluacja zewnętrzna w liczbach

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Ewaluacja zewnętrzna – *zestawienie poziomów spełniania wymagań państwa*

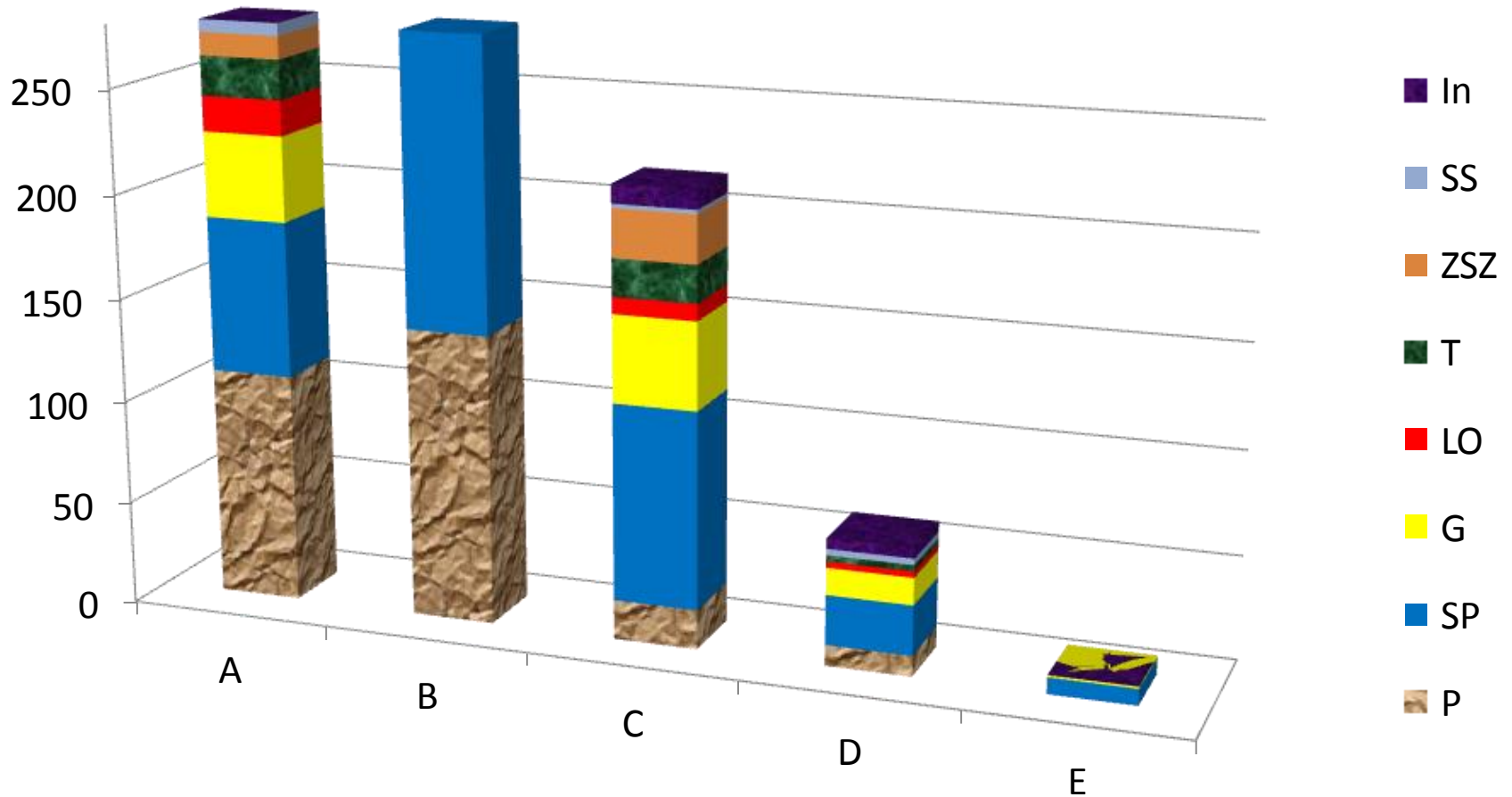

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Ewaluacja zewnętrzna

poziomy wymagań a typy szkół

na podstawie wyników ewaluacji przedszkola

MOCNE STRONY

- Systematyczna celowa diagnoza przeprowadzana we współpracy z instytucjami wspierającymi i specjalistami.
- Stosowanie w pracy z dziećmi nowoczesnych metod dydaktycznych wspierających rozwój i wychowanie.
- Systemowe rozwiązania kształtujące relacje, zapewniające bezpieczeństwo wychowankom oraz wyposażające ich w społecznie akceptowane postawy.

SŁABE STRONY

- Nie we wszystkich badanych przedszkolach wdraża się działania nowatorskie.
- W jednostkowych przypadkach działania wynikające z wdrażania wniosków, formułowanych na podstawie diagnoz, nie wpływają na modyfikację programów wychowania przedszkolnego i nie przyczyniają się do rozwoju dzieci.

SZANSE

- Zaangażowanie rodziców w działania przedszkola.
- Udział w programach zewnętrznych - wzbogacanie wyposażenia i oferty przedszkola.
- Współpraca pomiędzy placówkami w celu wymiany doświadczeń i doskonalenia zawodowego nauczycieli.

ZAGROŻENIA

- Nieelastyczne podejście do realizacji podstawy programowej i programów wychowania przedszkolnego – brak modyfikacji uwzględniających osiągnięcia wychowanków.

Analiza SWOT *na podstawie wyników ewaluacji szkoły podstawowe*

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">• Zapoznavanie dzieci z celami lekcji, stałe monitorowanie procesu uczenia się i udzielanie informacji zwrotnej o efektach pracy.• Organizacja procesów edukacyjnych w sposób sprzyjający uczeniu się (dobór metod, korelacja).• Poczucie bezpieczeństwa, a także relacje oparte na szacunku i zaufaniu - w efekcie skutecznej analizy działań wychowawczych oraz adekwatnej modyfikacji.• Liczne działania prowadzone wspólnie z instytucjami świadczącymi pomoc uczniom, zgodnie z ich potrzebami i sytuacją społeczną.	<ul style="list-style-type: none">• Nieskuteczna informacja zwrotna.• Niewielka możliwość współdecydowania uczniów o kształtowaniu procesów edukacyjnych, w tym wykorzystywanie informacji zwrotnej nt. skuteczności organizacji procesów edukacyjnych.• Podczas planowania procesów edukacyjnych nie uwzględnia się i nie stosuje w sposób świadomy metod i form pracy adekwatnych do możliwości, potrzeb czy preferencji w uczeniu się zespołu klasowego.• Niepełne wykorzystywanie badań zewnętrznych i losów absolwentów – brak powszechności znajomości wniosków.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">• Upowszechnianie informacji na temat badań zewnętrznych i możliwości ich wykorzystania.• Umożliwienie uczniom wpływania na organizację procesów uczenia się i pozyskiwanie od nich wiadomości nt. skuteczności oddziaływań edukacyjnych.	<ul style="list-style-type: none">• Niewystarczające umiejętności analityczne nauczycieli i formułowanie nieadekwatnych lub zbyt licznych wniosków z analiz.

Analiza SWOT na podstawie wyników ewaluacji gimnazjum

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">• Diagnozowanie możliwości i potrzeb każdego ucznia z wykorzystaniem wsparcia specjalistów, podejmowanie adekwatnych, często nowatorskich, działań stosownie do wyników diagnoz.• Zapoznavanie uczących się z celami lekcji i udzielanie im informacji zwrotnej.• Stwarzanie możliwości rozwoju uczniowskiej samorządności.• Realizowanie programów profilaktycznych i wychowawczych we współpracy z różnymi podmiotami zewnętrznymi.	<ul style="list-style-type: none">• Nieregularne udzielanie młodzieży wskazówek pomagających w uczeniu się.• Zbyt rzadkie stwarzanie sytuacji umożliwiających uczenie się od siebie nawzajem (np. praca w grupach/parach).• Niewystarczające działania zmierzające do wykorzystywania wiedzy pozaszkolnej i korelacji międzyprzedmiotowej.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">• Upowszechnienie oceniania kształtującego.• Doskonalenie zawodowe nauczycieli w formie wizyt obserwacyjnych/studyjnych w innych szkołach lub instytucjach, szkoleń internetowych, indywidualnego wsparcia (coaching, mentoring, tutoring).	<ul style="list-style-type: none">• Pasywne postawy uczniów, rodziców i nauczycieli.• Brak przepływu informacji np. na temat najnowszych badań, dobrych praktyk.

MOCNE STRONY

- Skuteczna diagnoza, w tym na podstawie osiągnięć z poprzedniego etapu edukacyjnego.
- Analizowanie wyników egzaminu maturalnego, badań wewnętrznych i zewnętrznych.
- Odwoływanie się do doświadczeń licealistów, a także wiedzy z innych przedmiotów i różnych dziedzin.
- Wdrażanie nowatorskich rozwiązań, współpraca z partnerami (w tym z uczelniami wyższymi) poszerzające ofertę i umożliwiające pełną realizację podstawy programowej.

SZANSE

- Wypracowanie systemów informowania uczniów o bieżących postępach, wdrażanie ich do autorefleksji, ocenianie kształtujące.
- Ścisła współpraca zespołów nauczycieli uczących w jednym oddziale.
- Tworzenie warunków do uczenia się od siebie nawzajem, wpływania na tok lekcji.

SŁABE STRONY

- Niewystarczająca informacja o kryteriach sukcesu, brak podsumowania lekcji w aspekcie nabytych wiadomości i umiejętności, brak refleksji w tym zakresie z udziałem uczniów, demotywuująca funkcja oceny.
- Zbyt małe wsparcie udzielane uczniom w procesie uczenia się
- Formułowane z różnych badań wnioski mają charakter zbyt ogólny i często nie korespondują z podejmowanymi działaniami.

ZAGROŻENIA

- Pasywność wobec zmian - koncentrowanie się wyłącznie na przekazywaniu wiadomości i utrwalanie tradycyjnego modelu nauczania.
- Nieelastyczność w realizacji podstawy programowej.

Analiza SWOT *na podstawie wyników ewaluacji technika*

MOCNE STRONY

- Przyjmowanie opinii uczniowskich i wykorzystywanie ich do pracy.
- Ocenianie pełni funkcję motywującą i daje informacje o postępach.
- Skuteczność podejmowanych działań dydaktyczno – wychowawczych potwierdzają stabilne wyniki egzaminów zewnętrznych.
- Wykorzystywanie form, metod pracy oraz pomocy dydaktycznych uwzględniających potrzeby i możliwości uczniów.

SZANSE

- Współpraca z pracodawcami i uczelniami.
- Fundusze unijne i środki pozabudżetowe.
- Innowacje pedagogiczne w kształceniu zawodowym, kształcenie modułowe.

SŁABE STRONY

- Niska aktywność uczących się.
- Zbyt rzadkie stwarzanie sytuacji umożliwiających uczenie się od siebie nawzajem (np. praca w grupach/parach).
- Zbyt ogólne wnioski formułowane na podstawie analizy osiągnięć uczniów; niepełne wykorzystywanie ich do planowania efektywnej pracy z uczniami.
- Organizacja procesów nieadekwatna do potrzeb pracodawców.

ZAGROŻENIA

- Niedostosowanie oferty kształcenia i organizacji procesów edukacyjnych do potrzeb rynku pracy.
- Brak współpracy z pracodawcami na etapie tworzenia programów nauczania.

Analiza SWOT *na podstawie wyników ewaluacji zasadnicze szkoły zawodowe*

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">• Umożliwianie młodzieży wpływania na procesy edukacyjne.• Motywująca funkcja oceny, zachęcanie do zaangażowania w proces uczenia się.• Współpraca z podmiotami zewnętrznymi (w tym z pracodawcami), liczne programy i projekty w celu pełnej realizacji podstawy programowej; umożliwianie nabywania kolejnych kwalifikacji.• Łączenie teorii z praktyką, wykorzystywanie doświadczeń pozaszkolnych uczniów.	<ul style="list-style-type: none">• Niewielkie wsparcie w procesie uczenia się (np. w formie wskazówek pomagających w uczeniu).• Zbyt rzadkie stwarzanie sytuacji umożliwiających uczenie się od siebie nawzajem (np. praca w grupach/parach).• W niewystarczającym stopniu kształtowanie umiejętności posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi, w tym także dla wyszukiwania i korzystania z informacji.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">• Współpraca z pracodawcami.• Fundusze unijne i środki pozabudżetowe.• Innowacje pedagogiczne w kształceniu zawodowym, kształcenie modułowe.• Możliwości kontynuowania nauki i zdobywania kolejnych kwalifikacji.	<ul style="list-style-type: none">• Niedostosowanie oferty kształcenia i organizacji procesów edukacyjnych do potrzeb rynku pracy.• Brak współpracy z pracodawcami na etapie tworzenia programów nauczania.• Niski poziom nabywania wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Dobre praktyki w zakresie wspomagania uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych *szkoły specjalne*

Diagnoza:
**badania przesiewowe
i diagnostyczne każdego
dziecka**

**Objęcie wczesnym
wspomaganiem
przyszłych uczniów
szkoły**

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Dobre praktyki w zakresie wspomagania uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych *szkoły specjalne*

Poszukiwanie
i realizacja
skutecznych
rozwiązań
mających na
celu
wszechstronny
rozwój
psychofizyczny
uczniów:

realizacja
projektów
szkolnych
i
zewnętrznych,
współpraca
z instytucjami
zewnętrznymi

działania
innowacyjne
w zakresie
wspierania
uczniów
o
specjalnych
potrzebach
edukacyjnych

organizacja zajęć
specjalistycznych
oraz adekwatne
wzbogacanie
oferty szkoły

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Dobre praktyki w zakresie wspomagania uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych *szkoły specjalne*

**Planowanie
działań
w odniesieniu
do każdego
ucznia**

**Systematyczne
monitorowanie
skuteczności**

**Wprowadzanie
odpowiednich
modyfikacji**

Dobre praktyki

- Warunkiem spełniania przez szkołę/placówkę **wymagania na poziomie A** jest realizacja - wynikającej ze zdiagnozowanych potrzeb - dobrej praktyki, która przynosi pożądane efekty.
- Przykłady dobrych praktyk są publikowane na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy: www.kuratorium.bydgoszcz.uw.gov.pl

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Rekomendacje w zakresie nadzoru dyrektora szkoły

Sprawdzać wykorzystanie przez nauczycieli wniosków z prowadzonych diagnoz i analiz w planowaniu procesu dydaktycznego.

Zwracać uwagę na: efektywne wykorzystanie czasu lekcji, strukturę zajęć oraz sprawdzanie skuteczności uczenia się.

W ramach zespołów nauczycieli uczących w jednym oddziale planować i wdrażać działania uwzględniające korelację międzyprzedmiotową.

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Kontrola

Kontrole zgodne z planem nadzoru

w liczbach

Lp.	Zakres kontroli	Liczba kontroli
1.	Organizacja zajęć rewalidacyjnych	100
2.	Ramowe plany nauczania w publicznym gimnazjum	21
3.	Organizowanie i prowadzenie doskonalenia zawodowego dla nauczycieli	4
4.	Obowiązek prowadzenia zajęć wychowania fizycznego	155
5.	Prawidłowość prowadzonych przez szkołę działań wychowawczych i zapobiegawczych wśród dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem.	100
6.	Prawidłowość wydawania przez zespoły orzekające w publicznych poradniach orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego.	25
	Suma	405

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Zakres najczęstszych zaleceń pokontrolnych

86 zaleceń = 21,23%

Ocenianie wewnątrzszkolne powinno obejmować ustalenie warunków i trybu uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych zajęć edukacyjnych.

Powierzenie zajęć rewalidacyjnych nauczycielom specjalistom oraz opracowanie IPET-u uwzględniającego zalecenia zawarte w orzeczeniu.

Zgodność wydanego orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego z wzorem określonym w załączniku nr 1 rozporządzenia MEN.

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Kontrole doraźne – najczęstszy zakres zaleceń

260 kontroli → 159 zaleceń

Zapewnienie
uczniom
bezpieczeństwa

Realizacja
podstaw
programowych i
ramowych
planów
nauczania

Przestrzeganie
statutu szkoły,
zasad
oceny,
klasyfikowania
i promowania
uczniów

Przestrzeganie
praw dziecka i
praw ucznia

Skargi – 63 skargi

Najczęściej w sprawach związanych z działaniami dyrektora szkoły lub placówki oraz pracą nauczycieli

17 skarg zasadnych	27 skarg bezzasadnych	7 przekazano zgodnie z kompetencjami	4 skargi wycofano	8 wyjaśnień
--------------------------	-----------------------------	--	-------------------------	----------------

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Monitorowanie

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Monitorowanie szkół zawodowych „Wyklikaj szkołę zawodową” w liczbach

przeprowadzono 329 czynności monitorujących
w zasadniczych szkołach zawodowych i technikach.

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Monitorowanie i doskonalenie procesu wdrażania podstaw programowych kształcenia w zawodach

**działania zespołu
ds. szkolnictwa
zawodowego**

**zdefiniowanie
problemów
szkolnictwa
zawodowego**

**działania na
rzecz promocji
szkolnictwa
zawodowego**

**Współpraca z PUP,
WUP, WRZ**

**monitorowanie
rynku pracy**

**informacja
lokalna
o zawodach**

**Współpraca szkół
z pracodawcami –
dobre praktyki**

**praktyki
zawodowe
i staże**

**opracowanie
programów
nauczania dla
zawodów**

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Rekomendacje

Efektywniej rozpoznawać możliwości współpracy szkół z pracodawcami lokalnymi i regionalnymi.

Włączać pracodawców w projektowanie, realizację, budowę bazy oraz ocenę efektów kształcenia zawodowego.

Zintensyfikować działania informacyjno-promocyjne wśród uczniów gimnazjów i ich rodziców.

Rekomendacje – *cd.*

Wypracować strategię współpracy z PUP, WUP, WRZ celem niwelowania trudności z dostosowywaniem kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy.

Dostosowywać ofertę kształcenia do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy poprzez wykorzystywanie informacji WUP, od pracodawców i ze szkół oraz współpracę z jst.

Doskonalić wdrażanie podstaw programowych kształcenia w zawodach w celu podnoszenia jakości i skuteczności kształcenia zawodowego.

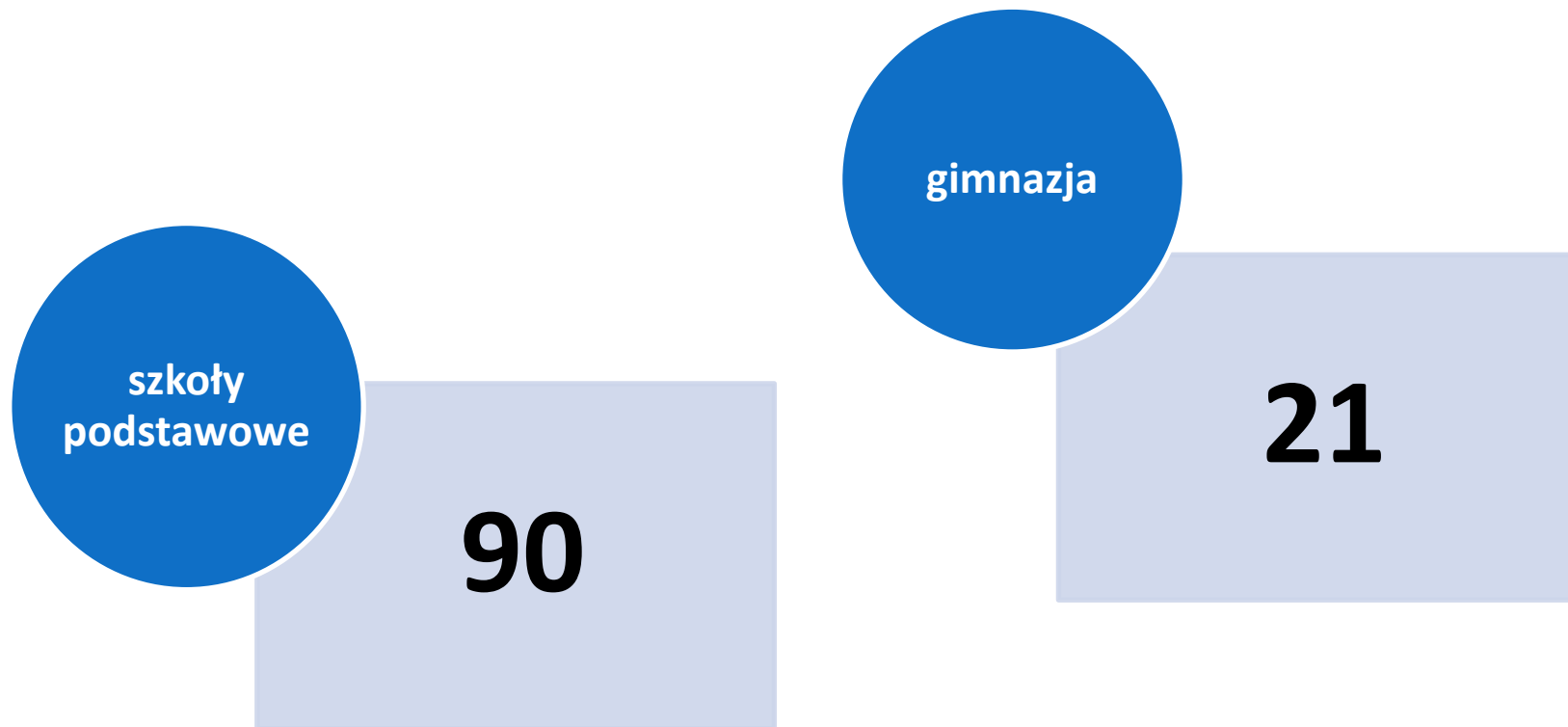
KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Inne zadania

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

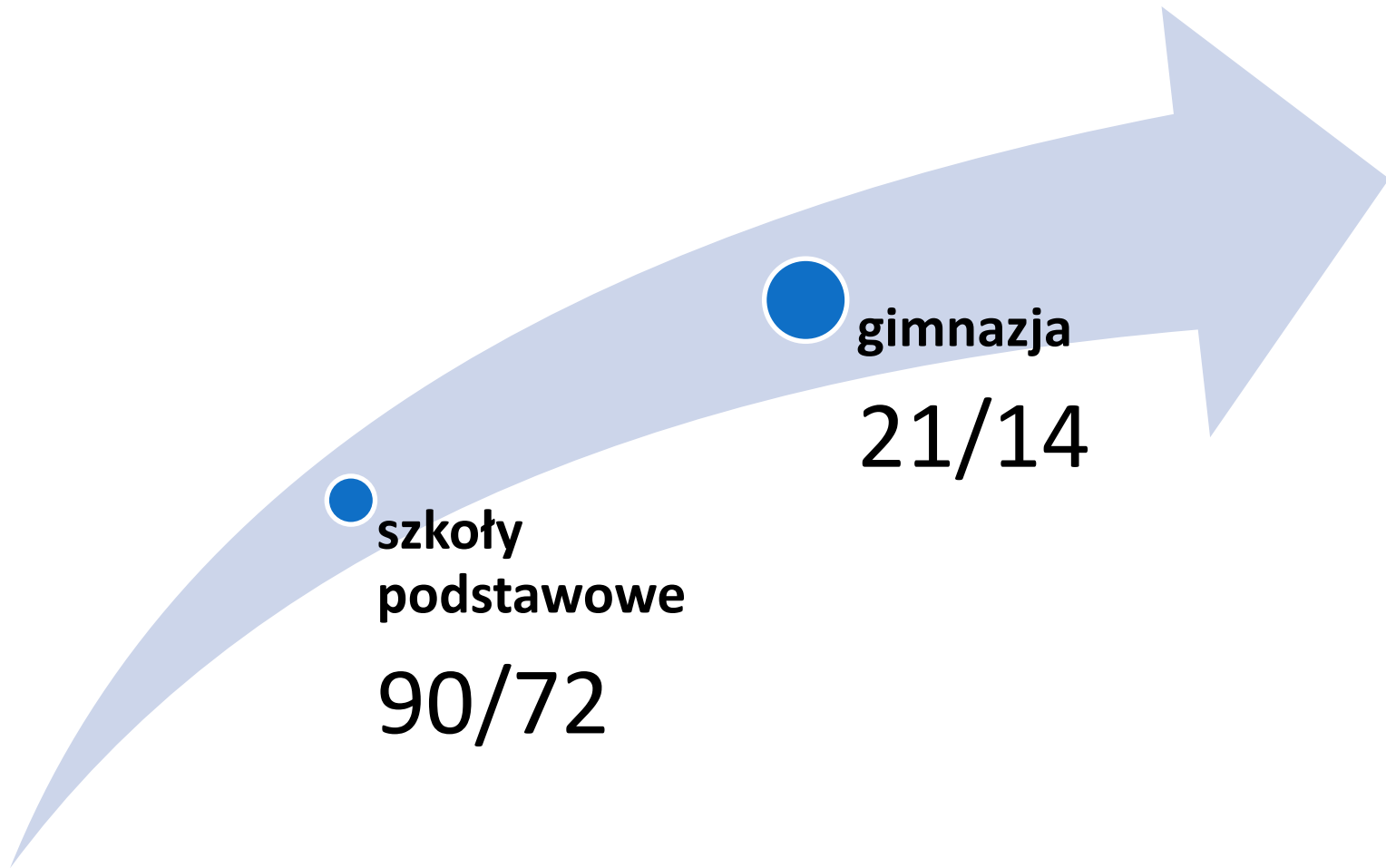
Liczba szkół objętych art. 34 uoso

Indywidualne Wsparcie Szkół

w latach 2012/2013 i 2014/2015

(dane ilościowe; liczba szkół/wzrost wyników)

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Wnioski z IWS

Potrzeba doskonalenia nauczycieli w zakresie analizy wyników i wdrażania nowoczesnych metod pracy z uczniami o różnych potrzebach edukacyjnych.

Ewaluacja wewnętrzna nie zawsze wskazuje rzeczywiste problemy szkoły.

IWS

Potrzeba metody pracy zespołowej, zarówno na poziomie szkoły, jak i klasy; *w niektórych szkołach brak gotowości na zmianę.*

Poprawa efektów kształcenia jest widoczna w szkołach, *w których rodzice są rzeczywistymi partnerami.*

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Rekomendacje

Wspierać dyrektora i nauczycieli w realizacji wdrożonych programów podnoszenia efektywności kształcenia przez przynajmniej trzy lata szkolne.

Włączać w proces wspomagania organy prowadzące szkoły. Inicjować w jst tworzenie lokalnej spójności edukacyjnej. Promować efekty wsparcia.

W większym stopniu włączać do współpracy rodziców oraz inne instytucje wspomagające pracę szkół.

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Działania instytucji wspierających

– PP-P

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Działania instytucji wspierających

– PP-P

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Działania instytucji wspierających

- ośrodki doskonalenia nauczycieli

Kompleksowe
wspomaganie
szkół

Doskonalenie
nauczycieli:
konferencje,
konsultacje,
warsztaty,
szkolenia

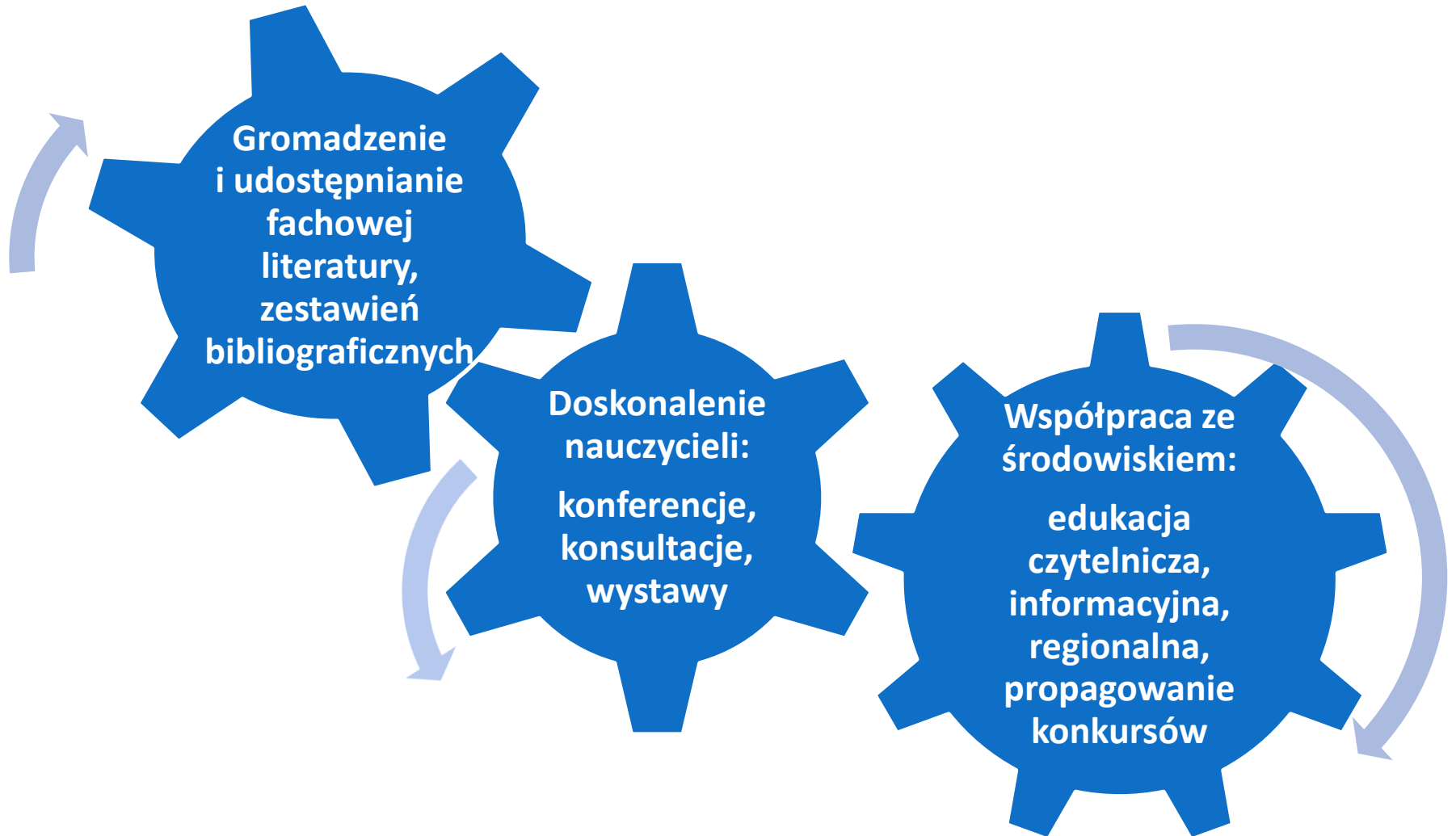
Współpraca ze
środowiskiem:
tworzenie sieci e-
usług, propagowanie
nowatorskich
rozwiązań, targi
edukacyjne,
konferencje
powiatowe

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Działania instytucji wspierających

- *biblioteki pedagogiczne*

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Kluczowe zadania w zakresie doskonalenia nauczycieli

Wyposażyć nauczycieli w wiedzę i umiejętności umożliwiające wsparcie uczniów w zakresie świadomego kształtowania procesu własnego uczenia się, postawy odpowiedzialności za jego efekty.

Doskonalić formę pracy w grupie w zakresie sposobu jej organizacji oraz jako działania umożliwiającego uczniom uczenie się od siebie nawzajem.

Tworzyć przestrzeń dla aktywności ucznia, poszukiwania rozwiązań, kreatywności – w tym umożliwianie wpływania na organizację procesów edukacyjnych.

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Rekomendacje *dla pp-p, bibliotek pedagogicznych i placówek doskonalenia nauczycieli*

Kontynuować ścisłą współpracę, ustalić zakres zadań wykonywanych w formie wspomagania (specjalizacja).

Odpowiadać w sposób elastyczny na potrzeby przedszkoli i szkół: uczniów, nauczycieli i rodziców.

Wykorzystywać nowoczesne technologie w celu sprawniejszej koordynacji działań oraz poprawy dostępności do zasobów.

Tadeusz Dąbrowski
Dyrektor Wydziału Nadzoru Pedagogicznego
tdabrowski@bydgoszcz.uw.gov.pl